

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
HERKINGEN**

04 De Weten-
schapsbijbel

06 Vanwaar en
waarheen?

09 'Dáár voel
ik mij thuis'

Saulus bidt

ds. H.E.P. Fortuijn, Zwijndrecht

Saulus van Tarsen bidt. 'Zie, hij bidt'. Hoe is dat nu mogelijk? Ja, Ananias wist wel wat de Heere bedoelde met 'Zie, hij bidt'. Hij raakt er echter zo van in verwarring dat hij het niet geloven kan. Maar de Heere overtuigt Zijn knecht: 'Ga heen, want deze is Mij een uitverkoren vat, om Mijn Naam te dragen voor de heidenen en de koningen en de kinderen Israëls'. Ananias, deze verloren, eigengerechte, godsdienstige farizeeër, die dood en verderf in- en uitademde, is een instrument geworden in Mijn hand.

► En vraag in het huis van Judas naar een, met name Saulus, van Tarsen; want zie, hij bidt.

Handelingen 9:11C

Daar is een wonder van wedergeboorte aan voorafgegaan. Saulus was op weg naar Damascus. Daar greep de Heere in. Op die weg vond naar het welbehagen van de Vader

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE HERKINGEN

Na de Afscheiding van 1834 ontstaat er in Herkingen een leesgezelschap, dat op de boerderij van Anthony de Vlieger aan de Westdijk bijeenkomt en later uitgroeit tot een Bakkeriaanse gemeente. Van 1872 tot 1881 worden de kerkdiensten in 'de keet' van W. Kardux aan de Peuterdijk gehou-

den, waarna er een nieuw kerkje aan de Oudendijk wordt betrokken. In 1922 komt de gemeente over naar de Gereformeerde Gemeenten, waarna ze op 25 oktober opnieuw wordt geïnstitueerd. Op 29 augustus 1928 legt ds. A. de Blois de eerste steen van het huidige kerkgebouw aan het Onderlangs. Op 11 juli 1929 neemt hij de nieuwe kerk officieel in gebruik met een preek over Psalm 27:4. In 1995 wordt het interieur van het kerkgebouw volledig vernieuwd, waarbij het aantal zitplaatsen wordt teruggebracht tot 292.

De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Naar Beth-el!'. Het aantal belijdende leden bedraagt 76, het aantal doopleden 46.

een ontmoeting plaats met de verhoogde Koning en de Rechter van hemel en aarde. Saulus, een verloren zondaar, die meende God een dienst te bewijzen, hij is gevallen! Daar lag hij, neergeveld op de weg, waar het klonk: Tot hiertoe en niet verder. Daar keerde de Heere Saulus en zijn leven radicaal om en maakte Hij een einde aan zijn doodstaat en schonk Hij hem leven. Het werd daar een plaats om nooit meer te vergeten. Op die plaats had Saulus voor het eerst Gods stem werkelijk gehoord, maar had hij ook voor het eerst een gebed gebeden naar Gods wil. Vóór die tijd was de Heere altijd nog een vreemde voor hem geweest. Nu leerde hij vragen: 'Wie zijt Gij, Heere?' En even later: 'Wat wilt Gij dat ik doen zal?'

Zijn deugden geopenbaard

Wat een wonder als die grote, ten diepste voor ieder mens van nature onbekende God Zichzelf gaat openbaren. Bij Saulus gebeurde dat radicaal. Anderen ontdekt Hij in een meer geleidelijke weg. Toch zullen al Gods kinderen zich herkennen in het openbaren van Gods deugden. Er zal een moment geweest zijn in hun leven dat ze buigen moesten en zich volledig aan Hem moesten overgeven: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' Misschien hadden ze dat al duizendmaal uitgesproken, maar nog nooit in de volle overgave van het hart beleefd. Dat maakt het verschil. Dan komt er ook een onvoorwaardelijk gehoorzamen.

Hoe ongelukkig Saulus ook was, daar op de weg naar Damascus, toch was er nooit een gelukkiger moment in zijn leven geweest dan juist toen. Als de Heere in het leven komt, breekt Hij in Zijn gestrengheid alles af wat van de mens is. Maar dan schenkt Hij als de geopende Fontein van alle goeds ook zoveel dat er een eeuwigheid voor nodig is om dat uit te wonderen. Zo opent de Heere voor Saulus de weg, maar sluit Hij ook een weg. De weg terug naar Jeruzalem gaat

niet meer, vluchten bij Hem vandaan kan en wil hij niet meer, want deze Koning is ondanks Zijn gestrengheid ook goedertieren. Er gaat een wonderlijke trekking vanuit. Saulus wordt onder het heilig recht van God geplaatst. Hij moet eronder buigen, maar wil ook niets anders meer.

Blind naar Damascus

Als een blinde wordt Saulus naar het huis van een zekere Judas gebracht. We zien daar een verloren zondaar drie dagen en nachten in de eenzaamheid smeken en bidden om genade. Saulus wist niet hoe lang het zou duren voordat de Heere Zijn beloften waar zou maken. Wel wist hij dat de Heere beloofd had dat hij in Damascus zou horen wat hij doen moest. Daarom ligt hij gebonden aan de troon van Gods genade, met duisternis in het hart en duisternis in zijn ogen.

Wat zijn de beloften in de Godsontmoetingen toch wonderlijke koorden.

De ijdele gebeden op de hoeken van de straten zijn verstomd. Saulus is een bedelaar geworden. Nu zijn er geen ijdele gebeden meer, maar klimt zijn gebed op tot voor de troon, gewerkt door de Geest, Die in het verborgen onuitsprekelijk zucht. De Heere geeft er Zelf getuigenis van: 'Zie, hij bidt'. Dat is een Gode welbehaaglijk gebed. Een gebed naar de zin en mening van Gods Geest. Zo zegt Christus het ook over het gebed van de tollenaar in de tempel. Hier is een farizeeër gaan

bidden als een tollenaar: 'O God, wees mij zondaar genadig'. Saulus bidt, om de vervulling van Gods belofte, gedaan op de weg. Saulus bedelt, klopt en zoekt. En de Heere geeft opening in deze worsteling aan de troon van Gods genade. Want in deze drie dagen laat de Heere in Zijn goedertierenheid ook weten van Saulus af te weten.

Het recht Gods

Saulus krijgt bezoek van de Heere, en heeft in een gezicht of visioen gezien 'dat een man, met name Ananias, inkwam en hem de hand oplegde, opdat hij wederom ziende werd'. Die hand is een teken van Gods zegen. De Heere belooft dat hij een zegen zal ontvangen. En zo wordt hij meer en meer gebonden aan Gods troon om die zegen van God af te smeken.

Wat zijn de beloften in de Godsontmoetingen toch wonderlijke koorden. Saulus zal het zelf niet voor bidden hebben durven houden, toch is het de Geest Die in hem zuchtte. En daarvan zegt de Heere: 'Zie, hij bidt'.

Wat een wonder als we neergeveld worden onder het recht Gods. En dat er van ons, niet door mensen en niet door onszelf, maar door de Heere gezegd zal worden: 'Zie, hij of zij bidt'. Wat een wonder als mag worden ervaren dat het gebed in Christus begrepen 'ja en amen' is. Zulke bidders laat de Heere niet staan. Bidders die bidden uit het geloof en naar de wil van God zullen ontvangen. De Heere Jezus Christus zegt het Zelf: 'Want een iegelijk die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, dien zal opengedaan worden'.

Bidden wij ook om die genadige zegen Gods? Bidden wij om die zegen dat Christus Zichzelf als Borg en Zaligmaker gaat vertonen en als Koning gaat wonen en heersen in ons hart? Aan Gods zegen is alles gelegen, welke weg u ook reist, welke weg u naar de raad en wil Gods ook maken moet. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

Welke door het geloof... de muilen der leeuwen hebben toegestopt, de kracht des vuurs hebben uitgeblust, de scherpste des zwaards zijn ontvloten, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht.

Hebreeën 11:33, 34

UIT ZWAKHEID KRACHTEN GEKREGEN

Och, hadden wij iets van het oprechte geloof in gedurige oefening. De wereld kent het niet. Hoewel de wereld voor de uitkomsten van het geloof verslagen staan moet, verstaat ze van dit geloof niet het allerminst. Zij spot ermee, keert zich ervan af. Arme, dwaze wereldling, uw kracht zal vergaan, uw betrouwen is ijdelheid. U kunt de vuurproef niet dragen, want als hooi en stro zult u verbranden. Och, dat uw ogen er door Gods genade voor geopend werden, eer het besluit bare, want de dag gaat als kaf voorbij.

Gods kinderen dragen in zich een onoverwinnelijk beginsel. Door het geloof blussen zij de kracht van het vuur uit, hoe heet het ook gestookt wordt. Zal het christendom van onze dagen de proef van het vuur kunnen doorstaan? Het is te vrezen dat duizenden die de naam van gereformeerde christenen dragen, het ware geloof missen. Zelfs uiterlijke druk kunnen zij niet verdragen. De smaad der wereld is hun te zwaar om een afgezonderd leven te leiden. Hun aanpassen aan de wereld, hun meedoen met de wereld, hun genieten van de wereld, het verraadt genoegzaam hun innerlijk bestaan. Hoe zal het ons vergaan als God ons met vuur beproeven zal? Zouden grote scharen terugkeren als Babels vuren gestookt werden? ►

- Hoevelen zullen proberen het vuur te ontvlieden van Gods eeuwige toorn waarop zij in hun leven niet hebben gelet. Een oppervlakkig toestemmen van de waarheid is niet genoeg. Een ieder beproeve zichzelf en doorzoeke zijn hart.

Geen schijngeloof zal de kracht van het vuur weerstaan. Dat vermag alleen het ware geloof, dat onoverwinnelijk is, omdat dat geloof leven doet uit Hem Die dood is geweest maar Die leeft in alle eeuwigheid. Door dat geloof wordt Gods volk verwaardigd zich geheel aan de Heere over te geven. Hoe de weg ook moge zijn, al ging die ook door vuur en water, het geloof klemmt zich aan de Heere vast en aan Zijn geboden. In het houden van die geboden ligt grote loon. De kracht van het vuur en de hitte van de tegenstand worden door het geloof uitgeblust. Hoe heet het vuur ook brandt, het deert niet; de kracht van het vuur verzengt geen haar. Met blijdschap hebben degenen die in het geloof wandelden de beroving van hun goederen aangezien. Met lofliederen zijn zij de dood ingegaan.

O,! schaamte moet ons aangezicht bedekken, als wij al vluchten voor het ritselen van een blad. Mensenvrees vervult ons meer dan de kinderlijke vreze Gods. Die vrees voor de mens doet ons de Heere en Zijn werk zo vaak verloochenen, zoals Petrus in de zaal van Kajafas op de vraag van een nietige dienstmaagd. Wie zijn wij toch in onszelf? Wat vermogen wij in eigen kracht? Moet het ervaren van onze vreesachtigheid en van onze ontrouw ons niet diep vernederen?

► wordt vervolgd

De Wetenschapsbijbel

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam-IJsselmonde

Rond de uitleg van de Bijbel is op het gereformeerde erf verwarring en onduidelijkheid ontstaan, onder meer rond onderwerpen als schepping en evolutie. Aan de hand van de zogeheten Wetenschapsbijbel willen we in dit artikel duidelijk maken waar die verwarring vandaan komt.

De Wetenschapsbijbel bevat de tekst van de Nieuwe Bijbelvertaling, aangevuld met 300 bijdragen geschreven door 60 wetenschappers. De uitgave wil de 'kloof tussen de tijd van de Bijbel en onze eigen tijd' overbruggen. Met het doel om de eigentijdse bijbellezers te helpen, stelt de Wetenschapsbijbel ook gevoelige kwesties aan de orde. Het gaat dan om thema's als evolutie, homoseksualiteit, geweld en de vrije wil.

Onthutsend

In dit artikel brengen we de Wetenschapsbijbel in verband met de hoofdvraag van deze serie: Hoe lezen we de Bijbel? We vragen ons af wat er gebeurt als de Bijbel wordt gelezen met in het achterhoofd modern wetenschappelijk onderzoek.

Opvallend, en eerlijk gezegd ook onthutsend, is de inleiding in de Wetenschapsbijbel, geschreven door twee personen. Eén van hen is G. van den Brink, hoogleraar dogmatiek aan de Vrije Universiteit en auteur van het boek "En de aarde bracht voort". Daarin wil hij het geloof in God als Schepper verbinden aan de evolutietheorie. De inleiding begint niet bij God als eerste Auteur, maar neemt

zijn vertrekpunt in de menselijke factor van de Bijbel. We lezen: 'De Bijbel is een oud boek - of eigenlijk een hele verzameling oude boeken - afkomstig uit lang vervlogen antieke culturen'. In de hele inleiding lezen we niet dat de Bijbel Gods openbaring is. Het eerste wat we over God lezen is: 'De God van wie de Bijbel getuigt blijft volgens diezelfde Bijbel door alle eeuwen heen dezelfde...'. Verderop lezen we dat geloofsgemeenschappen samenkomen 'om een Bijbelpassage af te tasten op haar betekenis voor vandaag, zich openstellend voor de stem van God die er zomaar doorheen kan klinken'. En: 'Gelovigen zien de Bijbel als Gods Woord, door God geïnspireerd'. Nee, zeggen we, dit is geen visie van gelovigen, dit is wat God openbaart!

Volgens de auteurs waren de evangelisten 'betrokken volgelingen van Jezus die wat hun overkomen was in de beelden en concepten van hun tijd en cultuur probeerden te vatten'. En, over wonderen lezen we: 'Voor sommigen is het vanzelfsprekend dat de beschreven wonderen werkelijk hebben plaatsgevonden. Ze staan immers in de Bijbel'. Wie zijn die sommigen, zo vragen we ons af. Laten we het houden op de kerk van alle tijden

en plaatsen, met uitzondering dan van de geseculariseerde westerse mens.

Wissel

Passeert de Wetenschapsbijbel de wissel die we in het vorige artikel benoemden, de wissel waarin de Bijbel uiteindelijk een boek wordt van mensen over God? Zo sterk willen we dat niet zeggen, dan doen we de auteurs geen recht. Maar, het klinkt beslist onvoldoende door dat de Bijbel Gods openbaring is. De Bijbel is geen boek waarin Gods stem 'zomaar doorheen kan klinken'. Nee, het zijn de woorden Gods tot ons.

De 300 bijdragen in de Wetenschapsbijbel staan in het spoor van de inleiding. Wat is het gevolg? De majesteit van het spreken van God over de schepping maakt plaats voor een tastend en zoekend spreken. Majestiteitelijk begint de Bijbel: 'In den beginne schiep God den hemel en de aarde'. Het doet ons met ontzag

luisteren naar de Schepper. In de Wetenschapsbijbel lezen we - hoe afgezwakt: 'Je krijgt de indruk dat het ontstaan van de wereld en het leven erop in een oogwenk plaatsvond: God sprak en het gebeurde'. Is dit slechts 'de indruk krijgen?' Nee, zo openbaart God het.

Aan de andere kant wordt het spreken van de wetenschap te stellig neergezet: 'Het voor ons waar te nemen heelal is 13,8 miljard jaar oud'. En: 'Als zoogdier evolueerde de mens uit een gemeenschappelijke voorouder met apen gedurende ongeveer 8 miljoen jaar'. Is er ergens in Gods openbaring iets te lezen wat hier op lijkt?

Veiliger weg

De Wetenschapsbijbel maakt duidelijk waar we uitkomen in het uitgezette spoor. Het leidt tot onthutsende uitspraken als: 'Het zou daarom kunnen dat de namen die in Genesis 5 en

11 worden genoemd, staan voor mensen die ooit hebben geleefd'. Het boek Jona heet een 'novelle', waarbij we 'bij de erin beschreven wonderen vooral moeten letten op hun betekenis en niet op de vraag of ze echt gebeurd zijn'.

Nog één uitspraak: 'Alles afwegend is het vanuit een modern perspectief misschien beter te zeggen dat in de Bijbel de geschiedenis meer gebruikt wordt om een eigen punt te maken dan om gedetailleerd feitelijke gebeurtenissen te beschrijven'. Klinkt in het woordje misschien nog wat onzekerheid door? Laten wij kiezen voor de veiliger weg van de openbaring. Daarop beriep Christus Zich ook steeds. Hij sprak: Er is geschreven (Matth 4:4, 7, 10). En: De Schrift kan niet gebroken worden (Joh. 10:35). Dat is bepaald geen modern perspectief, maar dat hebben we ook niet nodig om de Bijbel uit te leggen. ♦

► wordt vervolgd

► De Schrift kan niet gebroken worden (Joh. 10:35)

Vanwaar en waarheen?

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

‘Vanwaar en waarheen?’ In deze onrustige (vakantie)tijd is het goed om over deze twee vragen na te denken. Ze zijn zo heel persoonlijk en allesbeslissend: ‘Waar kom ik vandaan? En waar ga ik heen?’

‘Vanwaar en waarheen?’ Het zijn twee vragen, een vraag over het verleden en een vraag over de toekomst. Deze twee vragen stelt de Engel des Heeren in Genesis 16 aan iemand die op de vlucht is in de woestijn. Een zwangere vrouw zit vermoeid bij een waterfontein. Wat moet dat geweest zijn, toen ze daar stil en verlaten ineens haar naam hoorde noemen: ‘Hagar, gij dienstmaagd van Sarai’. De Vraagsteller weet niet alleen wie ze is, hoe ze heet, maar kent ook haar achtergrond. Alle ellende die ze achter zich wil laten is bij Hem bekend.

In het eenzame woestijngebied tussen Hebron en Egypte ‘vindt’ (Gen. 16:7) de Engel des Heeren haar. Nee, zij had Hem niet gezocht, Hij had haar gezocht. Zo is de God van Abram, zo werkt Hij nog steeds. Zo openbaart Hij Zich vanaf het prille begin van de geschiedenis der Godsopenbaring in de Heilige Schrift, na Genesis 3:6. Hij zoekt de mens, die voor Hem wegvlucht (Ned. Geloofsbelijdenis, art. 17). Hij belooft zelfs Zijn Zoon te zenden, terwijl niemand daarom vraagt. Dit ‘vinden’ door de Engel des Heeren - een oudtestamentische verschijning van de Middelaar - vindt plaats door vragen te stellen, waarvan Hij de antwoorden best weet: Waar komt u vandaan? Maar Hij wil dat u dat zélf ook weet.

Het verleden

Trots antwoordt Hagar dat ze op de vlucht is. Ze komt uit de tent van

Abram, waar ze hoorde van de God van Abram; waar ze zich ook verzamelde rond het altaar, in het aanroepen van de Naam van de God van Abram. In Abrams tent was de gezinsvorming verlopen volgens de praktijken van het heidendom. Ze doen het allemaal zo! Het gaat ook nog eens voorspoedig, precies volgens Sarais planning, terwijl ze goed wist dat je geen kinderen neemt, maar kinderen krijgt.

Haar slavin was spoedig zwanger. En zo helpen we de Heere in het vervullen van Zijn belofte. We leggen Zijn Woord gewoon anders uit. We gaan niet de Heere vragen, maar we redeneren. En de gevolgen weten we. Dat hier geen zegen op rust, weten we ook.

Nu is er ruzie in de tent. Abram verstaat zijn verantwoordelijkheid niet. Hagar, de zwakste partij, vlucht weg. Nu wordt ze ‘gevonden’ in de

woestijn. Waar gaat ze heen? Wat is haar toekomst, als vrouw alleen?

De toekomst

Wij zijn ook op de vlucht. We komen uit het paradijs en we zoeken de vrijheid. We willen niet buigen en willen ook niet terug. Wat hadden we het goed in het paradijs! We waren geschapen naar Gods beeld, we deelden in Gods gunst en leefden uit Gods hand.

De verloren zoon uit de gelijkenis (Luk. 15) had het ook zo goed gehad. Nu zit hij bij de varkensbak. Zeg, waar kom je vandaan? ‘Uit het Vaderhuis’. Waarom ging je daar weg? ‘Ik wilde die ogen van de Vader der schepping niet langer zien, Zijn woorden niet horen, Zijn nabijheid niet ervaren. Ik wil mijn eigen weg gaan en mijn eigen zin doen’.

Ja maar, is deze ellende bij de varkensbak dan je beoogde reisdoel? ‘Nee, dat niet, het is allemaal anders gegaan dan ik had gedacht’. Weet je dan nu wel waar je heen gaat? ‘Ik ga mijn ondergang tegemoet. Zelfs het varkensvoer wordt me niet gegund. Dat is allemaal mijn eigen schuld, want ik ben weggelopen van huis’. Zeg, maar in de woestijn kom je zeker om! Er is maar één weg: terug naar huis en buigen voor Hem Die je verliet. Terug naar de plaats waar je vandaan komt, en buigen op de plaats waar je hoort.

Dat is (het begin van) de waarachtige bekering tot God. Dat is het begin van de Weg, de Waarheid en het Leven. Anders komt u eeuwig om. Zeg eens eerlijk, in deze vakantieweken: Vanwaar komt u? En waar zult u heen gaan? ♦

Hard en zacht

P. Schalk, Veenendaal

Het is wel raak. Het kabinet dat van crisis naar crisis wankelde, is uiteindelijk gevallen. De aanpak van asiel was het struikelblok, althans, dat is de lezing van de langstzittende minister-president van Nederland, Mark Rutte.

Beeld ANP, Phil Nijhuis

Overigens kreeg hij het weer voor elkaar. Op het moment dat heel politiek Den Haag over hem heen dacht te rollen, om hem de val van het kabinet te verwijten, kwam hij met een verklaring. Een persoonlijke mededeling, waarin hij zomaar als uit het niets vertelde dat hij besloten had om uit de politiek te stappen, zodra er een nieuw kabinet aantreedt.

De fractievoorzitters in de Tweede Kamer stonden perplex. Ze konden niet anders doen dan een schorsing van een uur aanvragen. In die tijd konden hun teksten worden aangepast, en konden ze koortsachtig overleggen over de motie van wantrouwen die al boven het debat hing. En ja hoor, die motie van wantrouwen ging van tafel. Rutte kreeg van vrijwel iedereen lof voor zijn keuze. En pas-

sant werden nog wat grote daden van hem genoemd. De angel was uit het debat. Rutte had het voor de zoveelste keer voor elkaar, gloriërend in Vak K, waar veelal de ministers zitten. Maar vervolgens ontstond een domino-effect. Dat spelletje is natuurlijk bekend: rechtopstaande steentjes vlak achter elkaar. Als je de voorste steen (in dit geval de voorman van het kabinet) een duwtje geeft, dan stuitert hij tegen de volgende, de volgende, de volgende. Om maar iets te noemen, alle drie de vicepremiers hebben inmiddels hun vertrek aangekondigd. Diverse ministers en staatssecretarissen geven ook aan dat ze wel iets anders willen gaan doen. En ook diverse Kamerleden hebben alvast maar aangekondigd dat zij er een punt achter wensen te zetten.

Bedreigd

Natuurlijk, bij elke verkiezing zijn er wel mensen die aangeven dat zij graag een punt achter hun politieke belevenissen willen zetten. Daar kunnen persoonlijke redenen voor zijn, en dat hebben we met elkaar te respecteren en te accepteren. Niet te accepteren is het echter als politici, van welke kleur of partij dan ook, met hun werk stoppen omdat zij zich niet meer veilig voelen. Het overkwam VVD-minister Van der Wal - die overigens de politiek niet verlaat - dat een menigte boeren met trekkers zich voor haar huis verzameld had. Resoluut vertelde ze dat haar kinderen binnen in huis zaten te trillen, en dat het nu dus klaar moest zijn.

En dan is er mevrouw Kaag van D66, vicepremier van het huidige kabinet. De manier waarop zij is bejegend, is ook stuitend. Ook een politica van een partij die ver van je af staat, heeft recht op een respectvolle bejegening. Ook zij voelde zich bedreigd, destijds door een man met een brandende fakkel, maar ook via social media. Dat gaat alle perken te buiten. En het trekt een zware wissel op haar echtgenoot en hun kinderen. Haar dochters gaven recent een signaal af aan het geheel van de samenleving. En wel dit: weet je wel wat dit doet met onze moeder, en met ons als gezin? Inmiddels is het bekend dat ook mevrouw Kaag er een punt achter zet.

Harde politiek

Zo zijn er meer politici die het voor gezien houden om redenen van de hardheid van de politiek. En dan komen we toch bij een belangrijk punt, voor christen-politici, maar ook voor christenen die niet in de politiek werkzaam zijn. Het punt van de omgang met elkaar. Hoe reageer je als je het niet met de ander eens bent? Zijn we hard, of spreken we mild? Proberen we elkaar zo hard mogelijk aan te pakken, of probeer je iemands hart te raken? Op die manier kunnen politici hun werk doen, en op hun eigen moment er een punt achter zetten, zonder de druk van bedreigingen. Wat dat betreft kennen we een mooie leus: hard op de inhoud, zacht op de persoon. ♦

Met Kerst een kledingstuk cadeau

L. Vogelaar, Scherpenzeel

‘Als ik mijn ogen dichtdoe, zie ik de figuurtjes in het glas van het kerkraam nog voor me’, zegt C. Struijk. Zo groot als de gemeente is waartoe hij nu behoort (Rijssen-Zuid), zo klein was de gemeente waar hij opgroeide: Pijnacker.

Het voorschot van het kanseltje in Pijnacker zat niet aan de muur vast. Tijdens een preekbeurt van ds. A. Vergunst bewoog het vervaarlijk heen en weer. Struijk herinnert zich dat zijn vader, die koster was, 's avonds vroeg naar de kerk ging: met een paar spijkers zorgde hij voor een stabielere preekstoel.

Ds. H. Ligtenberg sr. uit Rotterdam-West kwam vaak per trein naar Pijnacker om er te preken. Aan de ene kant van de kansel stond een harmonium, aan de andere kant de kerkenraadsbank. Omdat een lampje bij het orgel ontbrak, werd volgens de notulen besloten tot ‘een tikje op de rug van de orgelnist, omdat die soms niet bemerkt als wij in de kerk komen’. Later verhuisde het orgel naar achterin.

‘Een ouderling zei tegen mijn moeder dat ze haar baby maar moest meenemen naar een weekdienst’, zegt Struijks zus. ‘De predikant die kwam, kreeg ter plekke het verzoek de doop te bedienen’.

Kerk in eigendom

Na een woordenwisseling over de leespreken legde een van de ouderlingen zijn ambt neer. Een vervolgsprek had volgens de notulen geen

goed resultaat: ‘Verder ging men tegen elkander in met woorden die kant noch wal raakten en niet waardig zijn om opgetekend te worden’.

In 1952 werd vastgelegd dat de Gereformeerde Gemeente eerste recht van koop had als de weduwe Sonneveld overleed. Vanaf 23 december 1958 was de gemeente eigenaar van de woning (met het huisje dat ertegenaan stond) en de kerk. Dien Sonneveld, de ongetrouwde dochter van de overleden eigenares, mocht in haar ouderlijk huis blijven. Zij hield de kerk schoon. In 1959 werd het kerkgebouw gerenoveerd, in 1960 werd verwarming aangelegd.

Dr. C. Sonneveld (88) uit Nijkerk, zoon van ouderling A.J. Sonneveld, vertelt dat hij de samenzang begeleidde. ‘Eén man zat vreselijk langzaam te zingen, heel hard. Een ander probeerde juist het vlugger te laten gaan. Toen ben ik als organist gestopt’. J.M. Stout-Schouwstra begeleidde de samenzang vanuit het cijferboek. Ook kosteres B. Sonneveld bespeelde het orgel. Daarna waren de broers Hans en Jan Weerheim organist.

Moeilijkheden

Er was vaker tweespalt. De ambtsperiode van ouderling Sonneveld

► Ouderling P. Zwemstra en zijn vrouw

werd verlengd wegens gebrek aan een mogelijke tegenkandidaat, maar op 28 februari 1960 kondigde hij van de kansel af dat hij zijn ambt neerlegde. Hij werd een paar weken later weer gekozen, met vier van de negen stemmen (waarvan twee blanco), maar niet bevestigd. Zijn verdere leven heeft hij het er moeilijk mee gehad, zegt zijn zoon. ‘Zijn hart en ziel lagen in dat kerkje’.

Ds. H. Rijksen leidde nu steeds de vergaderingen. In de notulen werden soms meerdere onderwerpen in één zin behandeld: ‘De scriba vraagt om vooral niet te langzaam te zingen, en dat de vloer voorin de kerk nodig gerepareerd moet worden’.

De diakenen lazen nu tijdens de morgendiensten, waarbij ouderling C. Stout het gebed deed. Voor de catechisaties (aan kinderen vanaf 6 jaar) gebruikte Stout de aantekeningen van ds. J. Fraanje. Tijdens kerstbijeenkomsten las mevrouw Stout een verhaal voor. De kinderen kregen dan warme chocolademelk en ook een kledingstuk dat de vrouwenvereniging had gebreid.

In 1960 gaf het enige gemeentelid dat niet op De Saambinder geabonneerd was, zich tijdens een ledenvergadering op als abonnee, op aandringen van de kerkenraad. Toen had het kerkelijk weekblad in deze gemeente 100 procent bereik. ♦

► wordt vervolgd

‘Dáár voel ik mij thuis’

S. van Koeveringe, pastoraal werker bij woonzorgorganisatie Cedrah

Hieronder leest u drie fictieve verhalen van zorgvragers bij een reformatrische zorgorganisatie.

► Dragen we bij aan het behoud van identiteitsgebonden zorg?

Mevrouw De Jong (85) heeft het niet gemakkelijk. Ze is pas verhuisd naar een reformatrisch woonzorgcentrum. Ze vertelt graag over haar mooie huis waarin ze zoveel jaren met haar man en hun grote gezin heeft gewoond. En over al het goede wat de Heere haar heeft gegeven, zowel in het natuurlijke, alsook in het geestelijke. ‘En nu zit ik hier. Ik heb zoveel moeten loslaten en zou zo graag terug willen naar dat oude, vertrouwde’. Het is begrijpelijk wat zij ervaart. Het is ook zo nodig om de Heere te volgen, ook als dat een moeilijke weg is die wij niet willen. Ik wees haar op Johannes 21: ‘Toen gij jonger waart (...) en brengen waar gij niet wilt’. Mevrouw had geknikt. ‘U hebt gelijk. Maar ik moet elke keer opnieuw leren om de Heere Jezus te volgen. Het is een weg die zo tegen vlees en bloed is’. De volgende keer vertelt ze dat

de Heere het verlangen naar haar oude huis heeft weggenomen en dat het goed is om hier te mogen wonen. En dat pastorale zorg voor haar zo belangrijk is.

De gedachten van **meneer Bakker (92)** gingen steeds achteruit. Toen zijn vrouw na een kort ziekbed van zijn zijde werd weggenomen, ging het bergafwaarts. Noodgedwongen werd hij opgenomen in een seculier zorgcentrum, omdat er bij een identiteitsgebonden zorgcentrum op dat moment geen plek was. Wat was dát moeilijk voor hem. De zorgmedewerkers deden hun uiterste best om het hem naar zijn zin te maken, maar hij kwijnde weg. Bij de gemeenschappelijke maaltijd werd niet gebeden en gedankt, laat staan uit de Bijbel gelezen. De eerste avond deed hij - met veel moeite vanwege

ouderdomsklachten - iets wat hij al zijn hele leven deed: op zijn knieën gaan. Tijdens het bidden liep een zorghulp binnen en vroeg of het wel goed met hem ging. Ach, ze begreep niet dat hij zijn avondgebed deed. Enkele weken later kwam er voor hem een plek vrij in een reformatrisch woonzorgcentrum in de buurt. Wat was hij dankbaar, voor de dagsluitingen, het gezamenlijk zanguurtje in de zaal én het bidden en danken voor en na de maaltijd. En ook omdat de zuster soms een gesprekje met hem had over de preek. Meneer Bakker voelde zich weer thuis.

Tom de Wit (8), die het syndroom van Down heeft, gaat vandaag voor het eerst naar de dagbesteding. Zijn ouders - met een reformatrische identiteit - kiezen uit praktisch oogpunt voor een seculiere dagbesteding in de buurt. Tom stapt met zijn rugtas het gebouw binnen. Daar hoort hij rare muziek. Een uur later leest de begeleidster een sprookje voor. Tom hoort vreemde dingen en begrijpt er niets van. Hij luistert veel liever naar een verhaal over Mozes, Jozef of David. Dan is het etenstijd. De kinderen pakken hun broodtrommeltje en gaan eten. Tom wil eerst bidden, maar hij durft niet aan de leiding te vragen om de muziek uit te doen. Aan het eind van de dag gaat Tom verdrietig en met een lege maag terug naar huis. Zijn ouders besluiten per direct om Tom naar een reformatrische dagbesteding te sturen. Na zijn eerste dag komt Tom opgetogen thuis. ‘Mam, het was zó fijn daar!’ ♦

Wat is het waardevol dat zorgvragers als mevrouw De Jong, meneer Bakker en Tom zich thuis voelen. Draagt u of draag jij ook bij aan het behoud van onze zorg? Solliciteer dan naar een zorgfunctie bij een reformatrische zorgorganisatie of draai mee als vrijwilliger! Zorgorganisaties Adullam, Cedrah, De Schutse, RST, Salem en Sirjon/ Siloah voeren samen een campagne gericht op het behoud van onze identiteitsgebonden zorg. Ondersteun deze campagne via: www.vooronzezorg.nl

Levenswijs

ds. A.T. Vergunst

uitg. De Banier; 200 blz., € 14,95.

Onder de titel "Levenswijs" schreef ds. A.T. Vergunst een boek met de ondertitel: "Diepe lessen uit het Bijbelboek Prediker". Met "Levenswijs" heb je geen eenvoudig boek in handen. Het gaat om de uitleg van Prediker en de toespitsing daarvan op ons eigen leven. Al lezend ontdekken we steeds weer dat Salomo een wijs en verstandig hart van God had gekregen. In het boek Prediker deelt Salomo met ons wat hij in zijn leven geleerd had over het leven. Aan het einde van zijn leven schreef hij dit Bijbelboek. Hij zal zich wel geschaamd hebben voor zijn dienst aan de afgoden van zijn 'vreemde vrouwen'. Misschien ontbreekt daarom zijn naam als de schrijver van Prediker.

In achttien hoofdstukken beschrijft ds. Vergunst de wijsheid van Prediker. Ik noem een paar onderwerpen: verantwoord genieten, genot en teleurstelling, alles komt van boven, het besef van Gods aan-

wezigheid, de balans in nood en lijden, de toekomst in Gods handen laten. Het laatste hoofdstuk gaat over het vrezen van de Heere en het houden van Zijn geboden. Nog een paar korte citaten: 'Droom niet over wat je niet hebt, maar wees tevreden en geniet van wat je nu wel hebt'. 'Echt genieten kun je alleen vanuit een verzoende relatie met God'. 'Accepteer dat God in Zijn soevereiniteit controle heeft over alles'. 'God kan toelaten dat er dingen gebeuren die ons verstand te boven gaan'. 'Verspil geen energie in datgene wat wij toch niet kunnen oplossen'.

Zo kunnen we wel even doorgaan met het citeren van de wijsheden die ds. Vergunst put uit het boek Prediker. Het boek is voor de jeugd geschreven, maar voor alle leeftijden is er genoeg wijsheid op te delven. Het boek is vlot geschreven, is heel actueel in verband met de ontwikkelingen in onze tijd en het werpt ons steeds weer op God in voorspoed en tegenslag. Het is heel geschikt voor Bijbelkringen en gesprekskringen. U moet dan zelf wel bij ieder hoofdstuk een paar gespreksvragen maken.

ds. C.G. Vreugdenhil, Houten

Gij hoort het gebed

ds. J. van Haaren

uitg. Den Hertog; 174 blz., € 17,90.

Het is zeer verblijdend dat opnieuw een prekenbundel van deze geliefde predikant is verschenen. In deze bundel zijn acht preken rondom het thema het gebed opgenomen. Van deze acht zijn er twee voor de biddag, één voor de nabetrachting op het gehouden Heilig Avondmaal en één voor de rustdag tussen Hemelvaart en Pinksteren.

De uitgever schrijft dat de preken gekenmerkt worden door een helder Schriftuurlijk-bevindelijk evenwicht, waarin oud en jong, bekeerden en onbekeerden hartelijk en indringend worden vermaand en onderwezen. Dit kan alleen maar beaamd worden. De volgende citaten zeggen genoeg. De preken zijn indringend van toon: 'Hebt u zo'n binnenkamer? Wie geen binnenkamer heeft, die heeft geen gebedsleven. En wie geen gebedsleven heeft, die heeft

ook geen geestelijk leven. En wie geen geestelijk leven heeft, die is genadeloos' (preek 4).

De preken zijn waarschuwend van toon: 'Toe, jonge mensen, denk niet: ik heb de tijd nog wel, het kan later nog. Ik ben nog jong, het leven ligt voor me. Nee, de dóód ligt voor ons! Het leven is alleen bij de Heere te vinden. Daarom: zoek door gebeën met ernst Zijn aangezicht' (preek 8).

De preken zijn troostend van toon: 'Wat ligt er een rijke troost in voor Gods kinderen dat Hij zo bidt ('Heilige Vader, bewaar hen in Uw Naam, die Gij Mij gegeven hebt'). Wat dacht u, kúnnen ze omkomen? Het moge misschien benauwd worden van alle kant en het zweet moge hen uitbreken, maar ómkomen? Niet één' (preek 7).

De preken zijn ook nodigend van toon: 'Nooit heeft God gezegd: 'Zoek mij tevergeefs'. Denk erom, God is een Waarmaker van Zijn Woord' (preek 2).

De eenvoudige stijl maakt deze preken zeer toegankelijk.

ds. J.B. Huisman, Lunteren

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Middelburg-Centrum,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid.

MEDEDELING DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

Na een verblijf in Israël van bijna 20 jaar heeft ds. M.L. Dekker aangegeven dat hij gevoelt dat zijn taak in Israël ten einde loopt. Hij heeft besloten om zijn werk in fasen te gaan afbouwen en zijn werkzaamheden voor het deputaatschap te beëindigen. Aansluitend zullen hij en zijn vrouw naar Nederland terugkeren. Hoewel node, respecteert het deputaatschap dit besluit. In de komende periode draagt ds. Dekker zijn taken zoveel als mogelijk is over aan de kerkenraad in Nechama. Ook wordt de opleiding van de ambtsdragers daar geïntensiveerd. In goed overleg is besloten dat ds. Dekker een repatriëringstraject doorloopt en per 1 april 2025 beroepbaar zal zijn. Wij bevelen het echtpaar Dekker van harte in uw voorbede aan. Dit geldt ook voor de gemeente Nechama en haar kerkenraad, ds. Zöld en allen die aan het Joodse volk die ene Naam verkondigen, de Naam van Jezus Christus, door Welken wij moeten zalig worden.

Namens het deputaatschap voor Israël,
ds. M.H. Schot, secretaris
Namens het Curatorium
van de Theologische School,
ds. G. van Manen, secretaris
Namens de Geref. Gemeente
Den Haag-Scheveningen
M.M. van Winkelen, eerste scriba

AFSCHEID DS. C. SONNEVELT

Na een ambtsperiode van bijna 5 jaar heeft ds. C. Sonneveld op zondagmiddag 25 juni 2023 afscheid genomen van de gemeente Alblasserdam vanwege het aannemen van een beroep van de gemeente van Poederloijen. Hij bepaalde zijn gehoor bij Numeri 6 vers 22 tot en met 27. Het thema van de preek was 'De zegen van een Drie-enig God', met als aandachtspunten: het wonder, de inhoud en de kracht van die zegen. Omdat ds. J. van Rijswijk vanwege

familieomstandigheden verhinderd was namens de classis Ridderkerk en de Particuliere Synode Zuid-West te spreken, werd ds. Sonneveld toegesproken door ds. W.J. Karels. Namens gemeente en kerkenraad sprak ouderling J. van der Wal. Hij liet de scheidende herder en leraar nog toezingen Psalm 121:4. Daarna legde ds. Sonneveld voor het laatst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Alblasserdam

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. A.T. HUIJSER IN RIJSSSEN-NOORD

Op woensdag 5 juli werd ds. A.T. Huijser als predikant verbonden aan de gemeente van Rijssen-Noord. Met blijdschap en stille verwondering ontvingen wij opnieuw een eigen herder en leraar uit Gods hand. De bevestigingsdienst werd geleid door onze consulent ds. S.W. Janse, met de tekst 2 Timotheüs 4:1 en 2. Zijn preek had als thema: 'De bediening van de dienaar des Woords', verdeeld in twee gedachten: de ernst en de inhoud van zijn bediening. De bediening van het Woord moet staan in het licht van geestelijk levenden en geestelijk doden. Dit geeft de ernst van de bediening aan. Hoe zal het gaan als de Heere terug zal komen op al de preken die we mochten beluisteren? Hoe zullen wij daar staan als hoorders en predikers wanneer de stem van de Rechter zal klinken?

De inhoud van de bediening is samen te vatten in drie woorden: 'Predik het Woord'. De volle raad Gods moet verkondigd worden. Wet en Evangelie, eerst de naald van de wet en vervolgens de draad van het Evangelie. Eén Naam is de inhoud van het Woord, een rijke Christus voor een arme zondaar. Dat kan niet in eigen kracht, maar alleen als gezien wordt op de Leraar ter gerechtigheid.

Na het lezen van het formulier sprak ds. Huijser: 'Ja ik, van ganzer harte'. Vervolgens was er een persoonlijk woord van ds. Janse voor hem en zijn gezin. 's Avonds deed ds. Huijser intrede met de tekst uit Psalm 40:10. Het thema was 'De boodschap van Gods

DE SAAMBINDER VERSCHIJNT
DEZE ZOMER NIET OP 3 AUGUSTUS.
HET VOLGENDE NUMMER
VERSCHIJNT OP 10 AUGUSTUS.

gerechtigheid', verdeeld in drie gedachten: de verkondiger, de inhoud en de hoorders van deze boodschap.

In Psalm 40 zien we niet alleen de heiligen in het hart, maar vooral Christus. Zo wenst de dominee te zijn een boodschapper van de gerechtigheid achter Jezus aan. Een kleine boodschapper in de schaduw van de grote Boedschapper.

De inhoud van deze boodschap is dat God gerechtigheid eist. Kennen wij reeds onze ongerechtigheid en de schuld daarvan? Dan komt er een liefdessmart. De Heere gaat langs de weg van het werkverbond op de dood aan werken.

Voor de hoorders heeft David een boodschap van verzoening door voldoening in de grote gemeente. Hij bedwingt zijn tong en lippen niet. Het spreken van de prediker is vaak met bevende lippen, altijd met onreine lippen, maar de dominee hoopt ook te mogen spreken met geheiligde lippen.

Na het amen van de preek sprak ds. Huijser de gemeente, de kerkenraad, de genodigden en zijn familie en gezin hartelijk toe. Aansluitend werd onze predikant toegesproken door burgemeester J.C.R. van Houdt namens de burgerlijke gemeente Rijssen-Holtten. Daarna door ds. P.D. den Haan (Rijssen-West) namens de plaatselijke kerken, de classis Rijssen en de Particuliere Synode Oost. Tot slot sprak ouderling D. Visser een woord namens kerkenraad en gemeente.

Op zijn verzoek werd de dominee Psalm 68:17 toegezongen. Na een dankwoord aan de sprekers legde ds. Huijser voor de eerste keer als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Rijssen-Noord

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE DS. SONNEVELT TE POEDEROIJEN

Op woensdag 28 juni is ds. C. Sonneveld bevestigd als predikant van de Gere-

formeerde Gemeente te Poederloijen. De bevestigingsdienst werd geleid door de consulent ds. A.T. Huijser. De tekst voor de prediking was Jeremia 31: 14. Het thema van de preek was: 'Een gezegende bediening'. De twee punten handelden over: Wat de Heere geeft in de bediening, en: Wat de Heere belooft door de bediening.

Ds. Huijser gaf aan dat Jeremia moest uitrukken, afbreken, verderven en verstoren, maar ook bouwen en planten (zijn lastbrief). Zo moest hij preken. Jeremia heeft de ambtelijke last gevoeld. Maar in het teksthoofdstuk mag hij de fluit van het Evangelie gaan bespelen. De tekst begint daar waar de ruimte ligt, namelijk bij 'Ik zal'. Gods knechten zijn zielenherders, maar de Heere belooft ook een zegen voor hun eigen ziel. Hij zal hun ziel met vettigheid dronken maken. Ze ontvangen geestelijke gaven, die ze mogen uitdelen aan het volk. Het leven van Gods volk moet onderhouden worden. Daar wil de Heere de bediening van Zijn knechten voor gebruiken. Zij mogen de weldaden en de gaven van de Heere Christus verkondigen. Dan moet er wel honger zijn. Anders hoeven we niet verzadigd te worden.

Na het voorlezen van het formulier voor de bevestiging van predikanten klonk het: 'Ja ik, van ganser harte'. Daarna heette ds. Huijser ds. Sonneveld met

enkele persoonlijke woorden hartelijk welkom in de gemeente. Ten slotte werd ds. Sonneveld Psalm 119:9 toegezongen. In de avonddienst deed ds. Sonneveld zijn intrede vanuit Ezechiël 34 :23 en Micha 7 :14. Het thema was: 'De grote Herder'. De punten handelden over: De belofte aangaande die Herder, en: De bede tot die Herder.

Ds. Sonneveld gaf aan dat de gemeente het niet van hem moet verwachten, maar van zijn Zender. Over Hem wil hij graag preken. De Heere Zelf verwekt de Herder, de Heere Jezus. De Heere zorgt voor Zijn kinderen. Hij geeft aan hen die enige Herder, door Wie Zijn deugden zijn verheerlijkt en Zijn recht is verzoend. Een echte herder heeft hart voor zijn schapen. Een aardse herder moet ook zelf schap zijn. Dominee legt de vraag aan het hart of we al van een bok een schap geworden zijn, schapen van die grote Herder. Wie is een Herder zoals Hij? Die Herder laat Zijn onderherders niet staan! In Micha gaat de profeet een beroep doen op het herdershart van God. Voor dat gebed is geen grond in de mens, maar wel in Christus; ja, in het eeuwig welbehagen. Hij geve dat we alleen mogen wonen. Wel in de wereld, maar toch afgezonderd van het wereldse.

Nadat hij nog enkele hartelijke woorden tot de gemeente sprak, werd hij toesproken door ds. M.G. van Middendorp namens de classis Dordrecht en de Particuliere Synode Zuid-West, burgemeester Van Maaren namens de gemeente Zaltbommel, ds. P.D. van den Boogaard namens de plaatselijke kerken en ouderling H. den Hartog namens de kerkenraad en gemeente. Deze liet onze dominee en zijn vrouw toezingen Psalm 90:7 en 8.

J. Waaijenberg, scriba

**In de wereld
wordt op zijn best
genomen alleen
maar gepraat over
dingen waarover
men nooit
uitgepraat kan
raken, namelijk
over de buurman.**

- DS. JOH. VAN DER POEL -

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES 3 JULI 2023

Ds. P.C. Vlot van de roepende kerk Krabbendijke opent de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert onder meer het volgende:

Ds. J. IJsselstein en ds. S. Maljaars herdachten beiden dat zij 12½ jaar in onze gemeenten mochten dienen in de dienst van Woord en sacramenten. In maart 2023 heeft diaken M. de Witte van de gemeente van Nisse na 32 jaar zijn ambt beëindigd. In Goes hebben de volgende ambtsdragers hun ambtelijke werkzaamheden beëindigd: C.

Hoogerland. Hij had 44 jaar gediend, waarvan 5 jaar als diaken. G. Geijtenbeek. Hij had 16 jaar gediend, waarvan 3 jaar als diaken. D.J. Verheul. Hij had 8 jaar gediend, waarvan 3 jaar als diaken. J. Walhout. Hij had 15 jaar als ouderling gediend. Op 14 maart is oud-diaken J.A. de Witte (78) overleden. Hij had de gemeente van Yerseke gediend van 1986 tot 2003.

Volgens de lastbrieven zijn alle gemeenten vertegenwoordigd en is de vergadering wettig bijeen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. P.C. Vlot, preses; ds. S. Maljaars, assessor-preses; ds. J. IJsselstein, assessor; oud. M. Blankenstijn, quae-stor; oud. P. van Vijven, scriba.

Zowel de ambtsgeheime als de verkorte versie van de notulen van de classisvergadering van 18 januari 2023 worden ongewijzigd vastgesteld en door preses en scriba ondertekend.

Onder meer de volgende stukken zijn ingekomen en behandeld:

- Naar aanleiding van de brief en de notitie van de synodale commissie Interne eenheid (met aanbevelingsbrief moderamen Generale Synode) van 11 maart 2023 besluit de classis een ambtsdragersbijeenkomst te beleggen.
- Brief en beleidsnotitie van het deputaatschap Kerk en Overheid van 31 maart 2023 met toelichtende brieven van het Bureau Kerkelijke Dienstverlening van 1 en 22 mei 2023.
- Kerkenraden kunnen zich desgewenst voor een mediatraining aanmelden.

De classis bespreekt de overgang van het zijn van moedergemeente van Yerseke naar Rilland. De voorzitter van de Classicale Evangelisatiecommissie (CEC), ouderling J.W. van de Graaf, geeft een toelichting op de voorgeschiedenis die heeft geleid tot het voorstel van het deputaatschap EVGG om in goed onderling overleg Rilland tot nieuwe moedergemeente te maken in plaats van Yerseke. De classis gaat unaniem met dit voorstel akkoord. Als datum van de volgende classisvergadering is gereserveerd maandag 18 september 2023. Als roepende kerk is dan Kruiningen aan de beurt.

De preses dankt de vergadering voor de aangename wijze van vergaderen en vraagt ouderling C.A. den Braber van de roepende kerk de vergadering op de gebruikelijke wijze af te sluiten.

P. van Vijven, scriba

Zaligheid om niet

ds. G. van Reenen (uit een preek over Romeinen 3:24)

Onbekeerde medereiziger naar die grote en ontzaglijke eeuwigheid, de Heere stelt er Zijn eer in om de zaligheid 'om niet' weg te geven, maar gij wilt de zaligheid niet hebben. Gij wilt volharden in uw onbekeerlijkheid. Gij wilt blijven wandelen naar het goeddunken van uw hart. Gij wilt de paden der zonde blijven bewandelen, dat komt in uw leven openbaar. O mens, het zal wat te zeggen zijn om verloren te gaan onder een aanbod van zaligheid 'om niet', onder de prediking van vrije genade! Het zal een hel in de hel voor u zijn dat ge zoveel heil, dat u voor niets kon verkrijgen, achter de rug hebt

geworpen. Daarom, o mens, 'betert u en bekeert u', eer het voor eeuwig te laat is! Ja, mocht ge God nog te voet vallen en smeken om de bekering ten leven, wie weet, God mocht Zich wenden en ook u in behoudenis stellen.

Zeg niet: 'Ik heb te veel en te lang gezondigd'. Zeg niet met Kaïn: 'Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde'. Al had u al de zonden van Adams nakroost alleen gedaan, dan nog is Gods genade in Christus overvloediger. Zeg ook niet: 'Ik ben nog te jong, later zal ik de zaligheid 'om niet' aanvaarden. Nu nog niet'. O, dat later, dat is de wagen waarop

DS. G. VAN REENEN (1864-1935)

satan er miljoenen naar de hel heeft gevoerd. Denk niet, mens, dat het later beter zal gaan, zoals satan u voorrekent. Later gaat het slechter, elke dag wordt de bekering moeilijker. Daarom zegt Sálomo dat ge aan uw Schepper zult gedenken, 'eer dat de kwade dagen komen en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve'.

Berichten

OPEN HUIS EVANGELISATIEPOST LEEUWARDEN

Op woensdagmiddag 16 augustus is er op de evangelisatiepost 'Achter de Hoven' te Leeuwarden open huis. U kunt rondkijken in het gebouw en kennismaken met het evangelisatiewerk in Leeuwarden. Vanaf 15.30 uur bent u van harte welkom. Aansluitend is er om 19.30 uur een zangavond in de doopsgezinde kerk te Leeuwarden, Wirdumerdijk 18.

FIETSTOCHT OUDDORP

Op maandagavond 7 augustus is er in Ouddorp een fietspuzzeltocht t.b.v. ZGG. Kosten: € 3,50 p.p., max. € 15,00 per gezin. Starten tussen 18.30 en 19.00 uur bij de Mekkerstee, Hofdijksweg 34. Meer informatie: J. van de Vliert, tel.nr. 06-29228222.

VERKOPINGEN

Hoogeveen - Op woensdag 2 augustus (9.30-14.30 uur) houdt de zendings-

commissie te Hoogeveen een markt t.b.v. ZGG. Ds. D.W. Tuinier verzorgt de opening, 's middags vertelt zendingswerker D. Korpel over zijn werk in Ecuador. Locatie: Coevorderstraatweg 50, Noordscheschut.

Oosterland - Op woensdag 2 augustus (14.00-19.00 uur) belegt het actriecomité van de Geref. Gemeente te Oosterland een rommelmarkt achter gebouw De Ark (St. Joosdijk 11).

PSALMEN ZINGEN IN EDE

Tijdens de zomerweken wordt op zaterdagavond een psalmzanguur belegd in de Petrakerk van de Geref. Gemeente te Ede (Lunterseweg 25). De avonden beginnen om 19.00 en duren een uur. De collecte is bestemd voor de aflossing van de lening voor het kerkgebouw. Data: 29 juli, 5, 12 augustus. www.gergemedede.nl

ZANGAVONDEN

Aadorp - Aakerk, Albardastr. 14, di.

1 aug., 19.30 uur, psalmzangavond, Geert-Jan Hoekman, orgel; collecte t.b.v. aankoop Aakerk door GG Wierden.

Elspeet - Herst. Herv. kerk, zat. 5 aug., 19.00 uur, psalmzangavond met bovenstem; Arthur de Jong, orgel; spreker ds. A. Verschuure; collecte voor Adullam.

Elspeet - Kerk Geref. Gemeente, woe. 9 aug., 19.15 uur, psalmzangavond met vakantiekoor Vierhouten; leiding oud. J. Snel uit Barneveld; collecte voor commissie vakantie weken.

Putten - Herst. Herv. kerk, woe. 2 aug., 19.00 uur, gelegenheidskoor Peppelhoeve (gasten met een beperking en hun begeleiders) en samengesteld mannenkoor, leiding en Bijbelverhaal door W. Visscher; collecte voor Vakantie weken Vrouwenbond Geref. Gemeenten.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 30 JULI 2023

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur kand. J.M. Evers; **Amersfoort** 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Amsterdam** 10.00 uur ds. J.B. Huisman en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Arnhem** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.00 uur ds. S. Maljaars; **Benthuizen** 9.30 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Bodegraven** 10.00 en 17.00 uur kand. J.M. Evers; **Borssele** 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Brakel** 15.30 uur ds. G. Pater; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 18.30 uur kand. A.E. Brijder; **Delft** 15.30 uur kand. A.E. Brijder; **Den Haag-Scheveningen** 18.30 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Deventer** 10.00 en 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; **Eindhoven** 10.00 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 17.00 uur ds. G.J. Baan; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. A. Verschuure en 15.00 uur ds. K. Boeder; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Goes** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Gorinchem** 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. M. Joosse; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **'s-Gravenzande** 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Groningen** 19.00 uur ds. D. de Wit; **Haamstede** 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; **Hardinxveld-Giessendam** 15.30 uur ds. P. Mulder; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Hoedekenskerke** 10.00 uur ds. C. Harinck; **Hoofddorp** 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur ds. D. de Wit; **Houten** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Kampen** 9.30 en 15.00 uur ds. G.J. Baan; **Kamperland** 14.30 uur ds. G. Beens; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein;

Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. J. de Kok; **Kortgene** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; **Lelystad** 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Lisse** 10.00 en 15.30 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Marknesse** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Meeuwen** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. B.J. van Boven; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuworp** 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Nieuwe-Tonge** 14.30 uur stud. J. Janse; **Nieuwer Ter Aa** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Nieuwerkerk** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 16.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. F. Mulder; **Oostburg** 16.30 uur ds. C. Harinck; **Oosterland** 14.30 uur ds. A. Schreuder; **Oostkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 10.00 en 18.00 uur stud. J. Janse; **Oudemirdum** 9.00, 11.00, 14.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Puttershoek** 15.00 uur ds. H. Brons; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Rilland-Bath** 14.00 uur ds. M. Karens; **Rotterdam-Alexanderpolder** 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Sliedrecht** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Soest** 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. W.

Visscher; **Sprang-Capelle** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Stolwijk** 19.00 uur ds. B. Labee; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Tholen** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 9.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Wierden** (locatie: Albardastraat 14 te Aadorp) 14.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Woerden** 10.00 uur ds. W. Visscher en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.30 uur ds. G. Beens en 14.30 uur ds. A.T. Huijser; **Yerseke** 9.30, 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 15.00 uur stud. R.T. Michielse.

DINSDAG 1 AUGUSTUS 2023

Drachten 19.30 uur ds. E. Bakker; **Katwijk aan Zee** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst.

WOENSDAG 2 AUGUSTUS 2023

Borssele 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; **Ermelo** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A. Schot; **Mijdrecht** 19.30 uur stud. J. Janse; **Nieuworp** 19.30 uur ds. G. Beens; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Oudemirdum** 19.30 uur (voor de zending) ds. J. IJsselstein; **Wierden** (locatie: Albardastraat 14 te Aadorp) 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Woerden** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Zwolle** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

DONDERDAG 3 AUGUSTUS 2023

Hoogeveen 19.30 uur ds. D. de Wit; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. J. Schipper; **Ouddorp** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

ZONDAG 6 AUGUSTUS 2023

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalst** 14.30 uur ds. J. Schipper; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. J. Schipper en 14.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Alphen aan den Rijn** 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Arnhem** 10.00 en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 18.00 uur ds. J. Schipper; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 15.30 uur stud. W. de Jong; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Deventer** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Dinteloord** 10.00 en 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Ermelo** 9.30 en 14.30 uur ds. G. Beens; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 14.00 en 18.00 uur ds. A.A. Brugge; **Gorinchem** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 9.30 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Groningen** 15.30 uur ds. E. Bakker; **Haamstede** 10.00 en 18.30 uur stud. J. Janse; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 18.00 uur ds. C. Harinck; **Hoedekenskerke** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Hoofddorp** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Kampen** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 17.00 uur kand. J.M. Evers; **Kamperland** 10.00 en 14.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur kand. A.E. Brijder; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 14.30 uur stud. J. Janse; **Krimpen aan den IJssel** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland;

Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 uur ds. B. Labee en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Lisse** 10.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Marknesse** 15.00 uur ds. B. Labee; **Meliskerke** 9.30, 14.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Melissant** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. W. Mouw en 14.00 uur ds. J. Beens; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Nieuwe-Tonge** 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Nisse** 14.30 uur stud. R.T. Michielse; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Oostburg** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. P.C. Vlot; **Oosterland** 14.30 uur ds. G. Pater; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur ds. C. Hogchem; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Oude-Tonge** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Oudemirdum** 9.00, 11.00, 14.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 17.00 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.30 uur ds. R. Kattenberg; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. M. Karens; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.00 uur ds. G. Clements; **Sint Philipsland** 14.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Soest** 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Tholen** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Vlaardingen** 15.30 uur kand. A.E. Brijder; **Wageningen** 10.00 uur kand. J.J. Hoogerbrug en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Joosse; **Westzaan** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Wierden** (locatie: Albardastraat 14 te Aadorp) 14.00 en 18.30 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Woerden** 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. J. IJsselstein en 18.00 uur ds. W. Mouw; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 18.30 uur ds. W.A. Zondag; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur

ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 9.30 en 14.30 uur kand. J.M. Evers.

DINSDAG 8 AUGUSTUS 2023

Brakel 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. A. Verschuure; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur stud. J. Janse; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 9 AUGUSTUS 2023

Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; **Ermelo** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur stud. R.T. Michielse; **Nisse** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. P.C. Vlot; **Oppendoorn** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. G. Beens; **Wageningen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Wierden** (locatie: Albardastraat 14 te Aadorp) 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

DONDERDAG 10 AUGUSTUS 2023

Alblasserdam 19.30 uur ds. D. de Wit; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. A. Verschuure; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rilland-Bath** 19.30 uur ds. A. Schot.

**EVANGELISATIESAMENKOMSTEN
ZONDAG 30 JULI 2023**

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. J. Krijgsman; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

**EVANGELISATIESAMENKOMSTEN
ZONDAG 6 AUGUSTUS 2023**

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. J. Krijgsman; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden.

Advertenties

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinesteun.nl
06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

De nieuwste collectie PVC vloeren thuis bekijken? Bel ons voor een afspraak.
06-19557166 | Info@devloerenkoning.nl

LAATSTE DIA/ORGEL-AVONDEN !!!

MET RIEN MOUW & PIETER HEYKOOP

Véél nieuwe beelden en verhalen van de Veluwe!

D.V. di 25 juli - di 1 aug - do 10 aug - di 15 aug

20.00 uur (deuren open vanaf 19.10 uur)

Toegang: € 9,50 p.p. / Grote zaal ruim 800 zitplaatsen

- Reserveren dus NIET nodig

- Gratis parkeren - Aangename temperatuur

- Gezellige pauze - Per gezin GRATIS nieuwste Gez. Gids

- Laatste CD's voor laagste prijs!

Nieuwe locatie: Het Kruispunt

Verlengde Parallelweg 12 - Barneveld

Meer info:

kijk op www.pieterheykoop.nl

Maak het nog één keer mee!

Vanaf sept. zijn we op zoek naar **hulp in de huishouding**, 3-6 uur per week. Werkzaamheden/werktijden in overleg. Afstand tot de arbeidsmarkt? Solliciteer gerust! Gezinshuis de Horizon, Opeusden.
bastiaanvanleersum@driestroom.nl

Te huur: ruime, gezellige **vakantiewoning te Elspeet**, 2-10 personen. Grote tuin met uitzicht en trampoline. Wasmachine aanwezig. Nog vrij in week 35-42 en in kerstvakantie. Info: www.sluietherhof.nl of 06-23681692.

Ideaal voor vakantie: LDC (NeoLife), kindvriendelijke reiniger, in koud en warm water. Voor het wassen van handen, groente, fruit, auto, bbq, tent, caravan, ...
Juli-aanb. Kommie: 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Ouddorp last minute 25-8 tot 1-9
Chalet op een rustig park, veel privacy.
www.chaletdestrandschelp.nl

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

Een baan die er echt toe doet? En óók nog 52 vakantiedagen?

KOM BIJ ONS WERKEN ALS:

Relatiebeheerder PSA

24-40
uur

Financieel adviseur

24-40
uur

HRM-adviseur (ervaren)

20-40
uur

Adviseur arbeid & vitaliteit

20-40
uur

Scan de QR-code

VGS is dienstverlener en belangenbehartiger in het christelijk reformatorisch onderwijs.
Meer info? Check werkenbijvgs.nl

VGS

D.v. heel augustus 3e tweedehands boek gratis*, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

buitenpraktijk Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

Admodum

Uw organisatie weer gezond én effectief

WWW.ADMODUM.NL

VAN DER WILT RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR AAN HUIS

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

DE APP MET DUIZENDEN CHRISTELIJKE MUZIEK- EN VERTELCD'S

Makkelijker dan een cd-speler

FamilyStream

Luister nu gratis 1 maand mee!

www.familystream.com

Van der Boom Boeken en Muziek

Voorstraat 41
3245 BG Sommeledijk
Telefoon 0187 - 48 26 14
www.boekhandelvanderboom.nl
E-mail: info@boomboek.nl

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

HEEREN VAN OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING
MAATKOSTUUMS
TROUWKOSTUUMS
GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonden of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL
BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

VERNIEUWDE GBS BIJBEL APP

- Statenvertaling met kanttekeningen
- Formulieren en Gebeden
- Berijmde Psalmen
- Belijdenisgeschriften
- Landkaartjes

Of bezoek onze site statenvertaling.com

Nijverheidstraat 21 • Leerdam (0345) 61 01 55
www.gbs.nl

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

welcura

Unieke begeleiding bij autisme

Kom werken op Baernehof!

We bieden een uitdagende werkplek voor:

Persoonlijk Begeleiders ASS
(Assistent) Woonbegeleiders ASS

Bekijk de vacatures op welcura.nl of neem contact op met Geertrui Boot-van Laar
06-23089023 of info@welcura.nl

Per medio 2023 start Welcura met begeleiding op Baernehof in Barendrecht!

Bekijk onze begeleidingsmogelijkheden op welcura.nl of neem contact op met Margriet Dekkers-Verkuil via
06 23 08 46 63 of gmdekkeers@welcura.nl

Vacature

VENNOTABELE FISCALIST

Van Lienden & Kooistra
accountants en adviseurs voor familiebedrijven

vlkadvisers.nl Barneveld | Rhenen

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **2**

Europa's grootste keus

Braziliaans eiken Keuken compleet zoals opgesteld en inclusief getoonde 3 apparaten.

Kraakprijs! 1564,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor akoestische vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VGG

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiesstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

H Heijkoop Houtsnijwerk
Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteuren: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierderer 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 078-6912899
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeentengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Het huisje van de Zwaluw

Het is maar een klein beestje. Ongeveer vijftien centimeter lang en achttien gram zwaar.

Zwaluwen zie je in Nederland in de buurt van huizen en schuren. Ze plakken hun nesten tegen balken, in hoeken of kleine openingen. David schrijft over dit vogeltje in Psalm 84. Hij zegt daar dat ze gevonden worden rondom de tempel. Ze bouwden daar hun nestjes, legden eieren en verzorgden hun jonge vogeltjes. In de buurt van de tempel waren er geen modderpoelen waar natte klei gehaald kon worden. Waarvan zouden die nestjes toen gemaakt zijn? Waarschijnlijk was het bloed dat van het altaar stroomde, hun nestmateriaal. Zwaluwen bouwden hun nestjes met bloed dat langzaam indroogde en dan hard werd. Daarna bekleedden ze het aan de binnenkant met veertjes. En als ze dan door de opening van een nest naar buiten keken, zagen ze het altaar. Dat was hun huis!

Wat zit daar een boodschap in voor jou en mij. Allereerst: je hebt bloed nodig voor jouw levenshuis. Je hebt vergeving nodig voor al je zonden. Je hebt Hém nodig, het Lam van God Dat geslacht is. Als je dit beseft, wil je dicht bij Hem leven. Daarom was David jaloers op de zwaluwtjes, terwijl hij op dat moment niet naar Gods huis kon gaan.

Dat was bij jou ook zo in coronatijd. Weet je het nog?

Maar nu mag je alweer een hele poos naar Gods huis.

Wat een zegen! Hopelijk ook in deze vakantietijd. Ik hoop dat je ernaar verlangt om naar Gods huis te gaan en daar Gods Woord te horen. Gaan! Ook als het warm is! En als je wellicht een paar weken in een ander huis of in een tent verblijft, denk dan maar regelmatig aan het huisje van de zwaluw: rood van kleur. ♦

Leestip: Psalm 84

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Uit:

Het levenslied van Robert

Tante Clarence en Robert lopen samen op het erf in Ruthwell met alle vertrouwde dieren, stallen en landerijen. 'Wat was het altijd gezellig bij u, tante, en nog leeft u met me mee', zegt Robert.

Ze glimlacht. 'Kijk, die pony heb ik jou toebedacht. Tully heet ze. Ze is een rasechte Shetlander'. Robert klopt het dier liefkozend op de flanken. 'O, als het zover mag komen om voor predikant te studeren zal ik u dadelijk schrijven, tante'.

Eindelijk durft Robert een besluit te nemen.

Als hij weer bij zijn ouders thuiskomt, laat hij zich in Edinburgh als student theologie inschrijven.

Op 28 september 1831 krijgt Robert toestemming van de classis Edinburgh om colleges te volgen. Nu hij aan zijn studie voor predikant is begonnen, wordt hij nog ijveriger. 'Ik mag de tijd van mijn Meester niet stelen en misbruiken. Koop die tijd uit, roept Hij mij toe. Niet om veel kennis te verzamelen, maar om mijn talenten zoveel mogelijk in de dienst des Heeren te besteden', schrijft hij in zijn dagboek.

Het liefst wil hij zendeling worden onder de heidenen. Hij spreekt er vaak over met zijn vriend Alexander Somerville. 'Ik zou het liefst onder de heidenen Gods Woord gaan brengen', schrijft hij. 'Ik ben bang dat ik altijd door de mensen geprezen wil worden, zoals vroeger. Ik wenste dat ik vader, moeder, vaderland en huis, gezondheid en leven, ja alles voor Christus kon overgeven. En toch, wat weerhoudt mij? Heere, reinig Gij mij en geef mij kracht om mijzelf en alles wat ik bezit, in Uw dienst te stellen'.

Robert wordt lid van een vereniging om de zending onder de heidenen te bevorderen. Als hij de levensgeschiedenis van andere zendingen leest, raakt hij er steeds meer van onder de indruk.

Op de universiteit krijgt hij nog een goede vriend: Andrew Bonar. De drie vrienden trekken veel met elkaar op. Onder hun wandelingen overhoren ze elkaar en stellen ze elkaar vragen. ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Zwart en wit

Zegt de Bijbel iets over de kleur 'zwart' als rouwkleding? Waarom zou je niet in het wit trouwen en wél in het wit dopen?

Gevoelswaarde

Als student hadden we - in driedelig zwart - op de zaterdag voor Pinksteren het Evangelie uit Handelingen 2 geprobeernd aan de harten van de kinderen te leggen. Het was aan het Afrikaanderplein in Rotterdam-Zuid, waar de kinderevangelisatie nog steeds mag plaatsvinden. Een donker mannetje kwam na afloop naar ons toe: 'Bent u rijk?' Wat verrast, klonk mijn weder-vraag: 'Waarom denk je dat?' Toen kwam het onverwachte antwoord: 'U ziet er zo deftig uit!' We hebben natuurlijk toen nog iets proberen te zeggen over de rijkdom in het hart, als de Heilige Geest daar gaat werken... Zwart wordt in het westen algemeen geassocieerd met de dood en droefheid.

Er is discussie of het eigenlijk (net als wit) wel een kleur is. Maar de klank heeft in onze taal altijd iets negatiefs. Zo spreken we over een 'zwartkijker' en 'een zwarte dag'. De Bijbel spreekt inderdaad over zwarte rouwkleding. We wijzen op de derde boetsalm, Psalm 38 vers 7: 'Ik ben krom geworden, ik ben uitermate zeer nedergebogen; ik ga den gansen dag in het zwart'. De kanttekening (10) laat ons weten: 'Dit kan men duiden op de uiterlijke rouwtekens in kleding, en den inwendigen rouw des harten. Of: zwart, ziende op de mismaaktheid van zijn lichaam vanwege zijn ziekte'. Psalm 35 vers 14 spreekt van hetzelfde gebruik: 'Ik ging steeds alsof het een vriend, alsof het mij een broeder geweest ware; ik ging gebukt in het zwart, als een die over zijn moeder treurt'. Ook daar vinden we een verklarende opmerking in de kantlijn: 'Dat is, in het zwart gekleed, als de rouwdragenden gewoon zijn te doen' (24).

Witte kleding is een teken van vreugde. Ook dat gaat terug op de Heilige Schrift. De wijze Sálomo roept in Prediker 9 vers 8 op: 'Laat uw klederen te allen tijde wit zijn, en laat op uw hoofd geen olie ontbreken'. Kanttekening 32 leert ons: 'Dat is, zijt vrolijk. Hiervan was eertijds een teken, dat men zuivere witte klederen droeg en het hoofd met welriekende olie zalfde'.

Omdat 'wit' ook wijst op reinheid en heiligheid (denk aan de witte priesterkleding), zijn er weleens bezwaren geuit om als 'onreine' bruid zo gekleed te gaan. Terwijl vanouds een dopeling een lang wit gewaad kreeg als teken van wassing en reiniging en heenwijzend naar de werkelijke reiniging door Christus' bloed en Geest.

Geloofsgetuigenis

De Heere geve dat we niet blijven steken in de gevoelswaarde en/of discussie rond de uiterlijke kleding bij rouw en trouw. Onuitsprekelijk rijk zou het zijn als we aan deze zijde van het graf met de dichter van Psalm 51 vers 9 gaan bedelen: 'Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn; was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw'. Want gewassen zondaren mogen weleens geloven dat er een ogenblik komt dat die heerlijke werkelijkheid uit Openbaring 7 vers 14b en 15 aanbreekt: 'Dezen zijn het die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor den troon Gods en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op den troon zit, zal hen overschaduwen'. Lezer(es), is dat uw toekomst? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.